

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKO DRŽAVNO ODVJETNIŠTVO
U NOVOM ZAGREBU
STALNA SLUŽBA U SAMOBORU

Broj: P-DO-3015/17
Samobor, 19. lipnja 2017.
MB/IČR

OPĆINSKOM SUDU U NOVOM ZAGREBU
Stalna služba u Jastrebarskom

TUŽITELJ: REPUBLIKA HRVATSKA, Ministarstvo financija, zastupano po
Općinskom državnom odvjetništvu u Novom Zagrebu, Stalna služba u Samoboru, OIB
18683136487

TUŽENIK: BERISLAV GREGORIĆ, Jastrebarsko, Trg Ljube Babića 8, OIB
79317335926

RADI: naknade štete od 1.017.126,10 kn

T U Ž B A

I Prvostupanjskom presudom Općinskog suda u Samoboru broj 26K-15/15-3 od 10. prosinca 2014. godine, koja je preinačena presudom Županijskog suda u Velikoj Gorici broj 3KŽ-301/15 od 07. prosinca 2016. godine, opt. Berislav Gregorić, ovdje tuženik proglašen je krivim pod toč. 1 izreke zbog kaznenog djela protiv gospodarstva – utajom poreza ili carine iz čl. 256 st. 1 i 3 KZ (NN 125/11, 144/12, 56/15 i 61/15), te je temeljem čl. 256. st. 3 KZ/11 osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 1 godine, koja kazna mu se temeljem čl. 55 st. 1 KZ/11 zamjenjuje radom za opće dobro na način da se jedan dan zatvora zamjenjuje sa 2 (dva) sata rada. Tuženik je u vremenu od 01. siječnja 2009. godine, pa do 31. siječnja 2010. godine u Jastrebarskom, tada u svojstvu direktora trgovačkog društva "A.P.S ALFA" d.o.o., s tadašnjim sjedištem u Jastrebarskom, Ivane Brlić-Mažuranić 6, u nakani da neplaćanjem poreza za to trgovačko društvo ishodi nepripadnu materijalnu dobit, sa žiro-računa istog društva koji se vodi kod Privredne banke Zagreb d.d. podigao novčani iznos ukupno 641.043,36 kn za vlastite potrebe, a da protivno odredbama čl. 62 st. 1 Općeg poreznog zakona (NN 147/08), čl. 30 st. 1 i st. 2 i čl. 51 st. 1 Zakona o porezu na dohodak (NN 177/04 i 73/08), čl. 41 st. 1 i čl. 73 st. 1 Pravilnika o porezu na dohodak (NN 95/05, 96/06, 68/07, 146/08, 2/09, 9/09, 146/09), čl. 30. t. 1 i čl. 30a Zakona o financiranju jedinica lokalne samouprave i uprave (NN 117/93, 33/00, 73/00, 59/01) i čl. 7, Odluke Grada Jastrebarsko o gradskim porezima i o prirezu porezu na dohodak (NN 106/01) nije dohodak od kapitala ostvaren izuzimanjem imovine od strane člana društva za njegove privatne potrebe obračunao, obustavio i uplatio porez na dohodak u iznosu 362.756,98 kn i prirez porezu na dohodak od kapitala u iznos 32.648,12 kn, te protivno odredbama čl. 62 st. 1 Općeg poreznog zakona, čl. 10, čl. 15 st. 5, čl. 16 st. 1 i st.

predložak prijavne prijave
- 772 776

Republici Hrvatskoj naknadi prouzročeni parnični trošak zajedno sa zakonskim zateznim kamatama tekućima od presuđenja do isplate, po prosječnoj kamatnoj stopi na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunatoj za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu uvećanoj za tri postotna poena, koju kamatnu stopu utvrđuje HNB prema čl. 29. st. 2 i 8. ZOO-a, a navedeno u roku od 15 dana pod prijetnjom ovrhe.

ZAMJENIK OPĆINSKOG DRŽAVNOG ODVJETNIKA
Marijan Blažek

TROŠAK :
sastav tužbe 10.017,00 kn

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKO DRŽAVNO ODVJETNIŠTVO
U VELIKOJ GORICI

Pravno

Φ

R - 383/13

Broj: P-DO-17/18-2
Velika Gorica, 12. ožujka 2018.
JR/NA

OPĆINSKI SUD U VELIKOJ GORICI

PRAVNA STVAR:

TUŽITELJ: REPUBLIKA HRVATSKA – Ministarstvo pravosuđa, zastupano po Općinskom državnom odvjetništvu u Velikoj Gorici, Građansko – upravni odjel,
OIB: 52634238587

TUŽENI: DARKO ŠANTEK iz Velike Gorice, Kolodvorska 78, OIB: 06932780170

RADI: naknade štete

V.P.S. 7.637.730,83 kuna

T U Ž B A

I. Presudom Općinskog suda u Velikoj Gorici, poslovni broj K-14/13 od 8. rujna 2014. okrivljenik/tuženik Darko Šantek proglašen je krivim za kazneno djelo iz članka 292. st. 1. alineja 4. st. 2. KZ-a te se temeljem odredbe čl. 82. KZ-a oduzima imovinska korist od trgovačkog društva "KI-KA" d.o.o. u iznosu od 7.637.730,83 kuna.

Presudom Županijskog suda u Velikoj Gorici broj Kž-66/15 od 29. travnja 2015. preinačena je presuda Općinskog suda u Velikoj Gorici, poslovni broj K-14/13 od 8. rujna 2014. na način da se utvrđuje da je protupravnom radnjom tuženi Darko Šantek počinio kazneno djelo utaje poreza ili carine iz čl. 256. st. 3. KZ/11, a točkom III. iste presude preinačena je i odluka o oduzimanju imovinske koristi na način da se imovinska korist ne oduzima od trgovačkog društva KI-KA d.o.o.

DOKAZ: priznanje tuženika, uvid u presudu Općinskog suda u Velikoj Gorici, poslovni broj K-14/13 od 8. rujna 2014., uvid u presudu Županijskog suda u Velikoj Gorici broj Kž-66/15 od 29. travnja 2015, po potrebi drugi dokazi

II. S obzirom na preinačenu presudu Županijskog suda u Velikoj Gorici broj KŽ-66/15 od 29. travnja 2015, te budući da je zbog ovakvog ponašanja tuženog kao direktora trgovačkog društva "KI-KA" d.o.o., Darka Šanteka, tužiteljica pretrpjela štetu oštećenjem državnog proračuna za iznos od 7.637.730,83 kuna, isti se smatra odgovornim za nastanak navedene štete, te tužiteljica ima valjani pravni osnov da iznos pretrpljene štete potražuje od tuženika.

Dakle, uslijed nemogućnosti naplate predmetnog iznosa od trgovačkog društva, a sukladno drugostupanjskoj presudi, te obzirom da imovinskopravni zahtjev u kaznenom postupku nije podnesen, tužiteljica iznos oduzete imovinske koristi potražuje od tuženika Darka Šanteka, čija je odgovornost za počinjenje kaznenog djela iz čl. 292. st.2. Kaznenog zakona kao direktora trgovačkog društva "KI-KA" d.o.o. utvrđena gore navedenim presudama.

III. Darko Šantek je dana 19. travnja 2016. podnio zahtjev za obnovu postupka, no isti je rješenjem Općinskog suda u Velikoj Gorici posl. broj: KV-77/16, K-14/13 od 22. srpnja 2016. odbijen. Na isto rješenje je tuženik uložio žalbu, a ona je također odbijena kao neosnovana rješenjem Županijskog suda u Osijeku posl. broj: KŽ- 470/2016 od 23. ožujka 2017.

DOKAZ: uvid u spis Općinskog suda u Velikoj Gorici, broj K-14/13, KV-77/16

IV. Sukladno čl. 12. st. 3. ZPP-a, u parničnom postupku sud je u pogledu postojanja kaznenog djela i kaznene odgovornosti vezan pravomoćnom presudom kaznenog suda kojom se optuženik oglašava krivim, a u konkretnom slučaju za navedeno kazneno djelo zapriječena je kazna zatvora od jedne do deset godina i kazneni progon temeljem čl. 81. st.1. al. 3. KZ-a zastarijeva za 20 godina.

Člankom 231. st. 1. Zakona o obveznim odnosima propisano je da kad je šteta prouzročena kaznenim djelom, a za kazneni progon je predviđen dulji rok zastare, zahtjev za naknadu štete prema odgovornoj osobi zastarijeva kad istekne vrijeme određeno za zastaru kaznenog progona.

Sukladno čl. 1046. Zakona o obveznim odnosima štetom se smatra umanjeno nečije imovine, a štetnom radnjom tuženika umanjena je imovina Republike Hrvatske za iznos od 7.637.730,83 kuna. Predmetna radnja je protupravna i šteta je ovdje prouzročena kaznenim djelom, a što je utvrđeno presudama Općinskog suda u Velikoj Gorici, poslovni broj K-14/13 od 8. rujna 2014. i Županijskog suda u Velikoj Gorici broj KŽ-66/15 od 29. travnja 2015.

V. Budući da je počinjenjem predmetnog kaznenog djela tuženik prouzročio štetu tužiteljici Republici Hrvatskoj u iznosu od 7.637.730,83 kuna, a isti se smatra odgovornim za nastanak navedene štete, to tužiteljica, predlaže da Naslovni sud nakon provedenog postupka donese slijedeću

p r e s u d u

Nalaže se tuženiku DARKU ŠANTEKU iz Velike Gorice, Kolodvorska 78, OIB: 06932780170, da tužiteljici Republici Hrvatskoj – Ministarstvu pravosuđa, isplati iznos od 7.637.730,83 kuna zajedno sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom tekućom od dana 19. prosinca 2017. do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za 3% poena, kao i da tužiteljici naknadi troškove parničnog postupka sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od dana donošenja presude do isplate, po stopi koja se određuje za

svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za 3% poena, sve to u roku od 15 dana.

ZAMJENICA OPĆINSKOG DRŽAVNOG ODVJETNIKA

Jasmina Rodek

Troškovnik:

- sastav zahtjeva za mirno rješenje spora: 63.200,00 kuna
- sastav tužbe: 63.200,00 kuna

(Tbr. 7. Odvjetničke tarife, u svezi čl. 37. ZPP-a)

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI SUD U NOVOM ZAGREBU
STALNA SLUŽBA U JASTREBARSKOM
Šetalište braće Kazić 6

OPĆINSKO DRŽAVNO ODVJETNIŠTVO
U NOVOM ZAGREBU
STALNA SLUŽBA U SAMOBORU

23-04-2019

PRIMLJENO
Broj: P-D-305/A

Poslovni broj: 30 Pn-125/17-12

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Općinski sud u Novom Zagrebu, Stalna služba u Jastrebarskom, po sucu toga suda Silvani Godrijan, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja Republika Hrvatska, Ministarstvo financija, zastupane po Općinskom državnom odvjetništvu u Novom Zagrebu, Stalna služba u Samoboru, OIB: 18683136487, protiv tuženika Berislava Gregorića iz Jastrebarskog, Trg Ljube Babića 8, OIB: 79317335926, zastupanog po punomoćniku Emiru Midžiću, odvjetniku u Zagrebu, radi naknade štete, nakon održane glavne i javne rasprave zaključene 06. veljače 2019., u prisutnosti punomoćnika tužitelja, i punomoćnika tuženika, 21. ožujka 2019.

presudio je

1. Nalaže se tuženiku Berislavu Gregoriću iz Jastrebarskog, Trg Ljube Babića 8, OIB: 79317335926, da tužitelju Republici Hrvatskoj-Ministarstvo financija, OIB: 18683136487, s osnova naknade štete isplati iznos od 1.017.126,10 kuna zajedno sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od dana 01.02.2010. do isplate, po prosječnoj kamatnoj stopi na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunatoj za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu uvećanoj za tri postotna poena, koju kamatnu stopu utvrđuje HNB prema čl. 29. st. 2 i 8. ZOO-a, u roku od 15 dana pod prijetnjom ovrhe.

2. Nalaže se tuženiku Berislavu Gregoriću iz Jastrebarskog, Trg Ljube Babića 8, OIB: 79317335926, da tužitelju Republici Hrvatskoj-Ministarstvo financija, OIB: 18683136487, naknadi prouzročeni pamićni trošak u iznosu od 30.061,00 kuna zajedno sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 21. ožujka 2019. do isplate, po prosječnoj kamatnoj stopi na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunatoj za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu uvećanoj za tri postotna poena, koju kamatnu stopu utvrđuje HNB prema čl. 29. st. 2 i 8. ZOO-a, u roku od 15 dana pod prijetnjom ovrhe.

Obrazloženje

Tužitelj u tužbi navodi da je prvostupanjskom presudom Općinskog suda u Samoboru broj 26K-15/15-3 od 10. prosinca 2014. godine, koja je preinačena presudom

svojstvu direktora trgovačkog društva "A.P.S. ALFA" d.o.o., s tadašnjim sjedištem u Jastrebarskom, Ivane Brlić-Mažuranić 6, u nakani da neplaćanjem poreza za to trgovačko društvo isходи nepripadnu materijalnu dobit, sa žiro-računa istog društva koji se vodi kod Privredne banke Zagreb d.d. podigao novčani iznos ukupno 641.043,36 kn za vlastite potrebe, a da protivno odredbama čl. 62 st. 1 Općeg poreznog zakona (NN 147/08), čl. 30 st. 1 i st. 2 i čl. 51 st. 1 Zakona o porezu na dohodak (NN 177/04 i 73/08), čl. 41 st. 1 i čl. 73 st. 1 Pravilnika o porezu na dohodak (NN 95/05, 96/06, 68/07, 146/08, 2/09, 9/09, 146/09), čl. 30. t. 1 i čl. 30a Zakona o financiranju jedinica lokalne samouprave i uprave (NN 117/93, 33/00, 73/00, 59/01) i čl. 7, Odluke Grada Jastrebarsko o gradskim porezima i o prirezu porezu na dohodak (NN 106/01) te nije dohodak od kapitala ostvaren izuzimanjem imovine od strane člana društva za njegove privatne potrebe obračunao, obustavio i uplatio porez na dohodak u iznosu 362.756,98 kn i prirez porezu na dohodak od kapitala u iznos 32.648,12 kn, te protivno odredbama čl. 62 st. 1 Općeg poreznog zakona, čl. 10, čl. 15 st. 5, čl. 16 st. 1 i st. 2, čl. 17 st. 1, čl. 18 st. 1 i čl. 19 st. 1 Zakona o porezu na dodanu vrijednost (NN 47/95, 106/96, 164/98, 105/99, 54/00, 73/00, 148/04, 82/04, 90/05, 76/07, 87/09), te čl. 81. st. 2 Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost, (NN 47/95, 106/96, 164/98, 105/99, 54/00, 73/00, 127/00, 48/04, 82/04, 90/05, 76/07, 87/09, 94/09), ispostavio 24 računa na ukupni iznos 3.555.587,25 kn na kojim računima je neovlašteno iskazao porez na dodanu vrijednost u ukupnom iznosu 654.369,12 kn, a koji iznos poreza nije prijavio i uplatio nadležnoj ispostavi Porezne uprave, već je navedene porezne obveze u ukupnom iznosu 1.049.774,22 kn prilikom obavljanja poreznog nadzora naknadno utvrdila Porezna uprava, Područni ured Zagreb, čime je za trgovačko društvo "A.P.S. ALFA" d.o.o. pribavio nepripadnu materijalnu dobit u ukupnom iznosu 1.049.774,22 kn, dok je državni proračun Republike Hrvatske oštećio za iznos 1.017.126,10 kn.

Nesporno je da je presuda pravomoćna, te je istu sud u cijelosti prihvatio, te temeljem iste i dokaza u ovom postupku odlučivao o građansko pravnoj odgovornosti tuženika za predmetnu štetu.

Tuženik je istaknuo prigovor zastare, te navodi da je porezna obveza nastala u periodu od 01. siječnja 2009. godine do 31. siječnja 2010., te da je proteklo vrijeme dulje od šest godina, što znači da je nastupila zastara.

Tužitelj ističe da nije nastupila zastara, te se poziva na čl. 108 Općeg poreznog zakona (NN 115/16), članak 94 st. 3 Općeg poreznog zakona (NN 147/08 do 44/16) i čl. 231 st. 1 Zakona o obveznim odnosima.

Odlučujući o prigovoru zastare uvidom u kazneni spis i provedenim dokazima utvrđeno je da je tužitelj pravovremeno podnio tužbu te da prigovor zastare tuženika nije osnovan.

Člankom čl. 108 Općeg poreznog zakona (NN 115/16), propisano je da pravo i obveze poreznog tijela na utvrđivanje porezne obveze i kamata, pravo i obveza poreznog tijela na naplatu poreza, kamata i troškova ovrhe te pravo poreznog obveznika na povrat poreza, kamata i troškova ovrhe zastarijeva za šest godina računajući od dana kada je zastara počela teći, da zastara prava na utvrđivanje porezne obveze i kamata počinje teći istekom godine u kojoj je nastala porezna obveza. Nastanak porezne obveze propisan je posebnim poreznim zakonima, da zastara prava na utvrđivanje porezne obveze i kamata sukladno članku 28. zakona počinje teći istekom godine u kojoj je donesena pravomoćna presuda za kazneno djelo.

Člankom 231. Zakona o obveznim odnosima propisano je da kad je šteta prouzročena kaznenim djelom, a za kazneni progon je predviđen dulji rok zastare, zahtjev za naknadu štete prema odgovornoj osobi zastarijeva kad istekne vrijeme određeno za zastaru kaznenog progona.

Imajući u vidu da se tuženik u kaznenom postupku tereti za kazneno djelo počinjeno u periodu od 01.01.2009. do 31.01.2010., a zastara za kazneni progon za kazneno djelo iz čl. 256. st. 1. Kaznenog zakona (Narodne novine br. 125/11) propisana je za vrijeme od 15 godina računajući od dana počinjenja djela utvrđeno je da je predmetna tužba koja je podnijeta 21.06.2017. podnijeta unutar zastarnog roka sukladno čl. 108. i 28. Općeg poreznog zakona, te čl. 256. st. 1. i čl. 81. Kaznenog zakona.

Tuženik je istaknuo prigovor promašene pasivne legitimacije navodeći da bi za štetu trebalo odgovarati trgovačko društvo u ime kojeg je pribavljena imovinska korist, da je u kaznenom postupku 2. okrivljeni Ivan Herceg u razdoblju od 23.04.2010. do 10.01.2011. nastupao u svojstvu direktora trgovačkog društva, da je iz izvotka iz sudskog registra vidljivo da je s danom 02.04.2010. provedena promjena, te da je Ivan Herceg postao jedini član koji u svojstvu direktora zastupa društvo pojedinačno i samostalno, te se poziva na čl. 24. st. 1. Općeg poreznog zakona navodeći da se Ivan Herceg ima smatrati poreznim jamcem, da porezni jamac odgovara za porezni dug ako ga u roku nije platio porezni dužnik, te je tužitelj trebao naplatu duga tražiti od poreznog jamca, a ne od tuženika.

Člankom čl. 28. Općeg poreznog zakona (NN 115/16), člankom 26. Općeg poreznog zakona (NN 147/08 do 44/16), propisano je da ako su zakonski zastupnici pravnih osoba počinili kazneno djelo utaje poreza ili su sudjelovali u utaji poreza ili bespravno ostvarili smanjenje poreza ili druge porezne povlastice za zastupane osobe, tada se zastupnik smatra poreznim jamcem za manje uplaćeni porez i kamate.

Temeljem pravomoćne presude utvrđeno je da je tuženik kazneno djelo iz čl. 256 st. 1 i 3 KZ-a/11 počinio kao direktor trgovačkog društva A.P.S. ALFA d.o.o.

Slijedom navedenog sud je utvrdio da prigovor promašene pasivne legitimacije nije osnovan, te da tuženik kao direktor trgovačkog društva odgovara za nastalu štetu sukladno naprijed navedenim odredbama Zakona o trgovačkim društvima i Općem poreznom zakonu, a temeljem činjenica utvrđenih u navedenom kaznenom postupku.

Temeljem naprijed navedenog nesporno je utvrđena odgovornost tuženika za štetu nastalu tužitelju.

Tužitelj potražuje naknadu materijalne štete.

Člankom 1045. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" br. 41/08, 35/05, 125/11, 78/15 i 29/18: u daljnjem tekstu ZOO) Zakona o obveznim odnosima propisano je da tko drugome prouzroči štetu dužan je nadoknaditi je ako ne dokaže da je šteta nastala bez njegove krivnje.

Člankom 1046. ZOO-a propisano je da je šteta umanjeње nečije imovine (obična šteta), sprečavanje njezina povećanja (izmakla korist) i povreda prava osobnosti (neimovinska šteta).

Temeljem uvida u spis, posl. br. K15-15, i pravomoćnu presudu utvrđeno je da je tužitelju nastala šteta u vidu oštećenja proračuna Republike Hrvatske za iznos 1.017.126,10 kuna.

Odlučujući o odgovornosti tuženika, sud je uvidom u spis, posl. br. K15/15 i provedenim dokazima utvrdio odgovornost istog za nastalu štetu.

Tuženi poriče odgovornost navodeći da mu kaznenom postupku nije naloženo podmiriti štetu, te sud obrazlaže da istu nije oduzimao u vidu imovinske koristi pribavljene kaznenim djelom, jer je imovinska korist pribavljena trgovačkom društvu A.P.S. ALFA d.o.o., koje je prestalo postojati.

Obzirom da je u kaznenom postupku pravomoćnom presudom utvrđeno da je ponašanjem tuženika oštećen državni proračun, a građansko pravna odgovornost šira je od kazneno pravne odgovornosti, sud smatra da je temeljem naprijed provedenih dokaza utvrđeno da je tuženik odgovoran za štetu koju tužitelj potražuje u ovom postupku.

Odlučujući o visini štete sud je temeljem naprijed navedenih i provedenih dokaza utvrdio visinu štete u iznosu od 1.017.126,10 kuna.

Tužitelj potražuje zakonsku zateznu kamatu za period od dana presuđenja do isplate.

Odluka o zateznim kamatama i visini stope zateznih kamata temelji se na članku 29. st. 1. i st. 2. ZOO-a prema kojim se visina stope zateznih kamata određuje uvećanjem eskontne stope HNB-a koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekucem polugodištu za pet postotnih poena.

Odluka o naknadi parničnog troška temelji se na odredbi čl. 154 st. 1., čl. 155., čl. 162 i čl. 163 ZPP-a.

Sukladno važećoj odvjetničkoj Tarifi, tužitelju je dosuđen trošak za sastav tužbe, pristup ročištu 26.09.2018. i 06.02.2019., 3 x 10.017,00 kuna, što ukupno iznosi 30.061,00 kuna.

Slijedom navedenog odlučeno je kao u izreci.

U Jastrebarskom, 21. ožujka 2019.

Sudac:

Silvana Godrijan, v.r.

Uputa o pravu na žalbu:

Protiv ove odluke dopuštena je žalba u roku od 15 dana od dana dostave ovog opravka, koje se podnosi pismeno u 4 primjeraka ovom sudu, a o kojoj će odlučiti Županijski sud.

Za točnost otpravka - ovlaštteni službenik:

Karin Lipovac, u.z.

1
1
Republika Hrvatska
Županijski sud u Rijeci
Žrtava fašizma 7
51000 Rijeka

15.1.20

OPĆINSKI SUD U NOVOM ZAGREBU
4 PRIMLJENO
neposr. postom 04-06-2019 obično prepor.
u _____ prim. _____ pril. _____
pristojba _____ kn

OPĆINSKO DRŽAVNO ODVJETNIŠTVO
U NOVOM ZAGREBU

06-08-2019

PRIMLJENO
Broj: P-10-J2/18

Posl. broj: 29 Gž-857/2019-2

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Županijski sud u Rijeci, kao sud drugog stupnja, u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda i to Filke Pejković kao predsjednice vijeća, Dubravke Srećec Fletko kao članice vijeća i suca izvjestitelja i Svjetlane Pražić kao članice vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Republike Hrvatske, OIB: 52634238587, (dalje: tužitelj), zastupane po Općinskom državnom odvjetništvu u Novom Zagrebu, Građansko – upravni odjel, protiv tuženika Zdravka Berića, OIB: 45635961466, Zagreb, Trnsko 23a, (dalje: tuženik), zastupanog po punomoćniku Imonu Choudhuryu, odvjetniku iz Odvjetničkog društva Gajski, Grlić, Prka i partneri odvjetničkog društvo d.o.o. iz Zagreba, radi naknade štete, odlučujući o žalbi tuženika protiv presude Općinskog suda u Novom Zagrebu posl. broj: Pn-100/2018-16, od 12. veljače 2019., 16. svibnja 2019.

presudio je

tuženik
Prihvaćanjem žalbe tužitelja preinačuje se presuda Općinskog suda u Novom Zagrebu posl. broj: Pn-100/2018-16, od 12. veljače 2019. i sudi:

1. Odbija se tužbeni zahtjev tužitelja koji glasi:

„Nalaže se tuženiku isplatiti tužitelju iznos od 14.238.070,00 kn zajedno sa zakonskim zateznim kamatama koje teku od 20. studenog 2003. do 31. prosinca 2007. po stopi određenoj u čl. 1. Uredbe o visini stope zatezne kamate, od 1. siječnja 2008. pa do 31. srpnja 2015. po stopi određenoj za svako polugodište, uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, te od 1. kolovoza 2015. pa do isplate po stopi određenoj za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, sve u roku od 15 dana.“

2. Nalaže se tužitelju da tuženiku naknadi parnične troškove 417.380,00 kn (četiri stotine sedamnaest tisuća tri stotine osamdeset kuna) u roku od 15 dana.

Obrazloženje

Uvodno citiranom pobijanom presudom tuženiku je naloženo da tužitelju isplati 14.238.070,00 kn sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 20. studenog 2003. pa do isplate u roku od 15 dana (toč. I/ izreke), kao i da joj naknadi parnične troškove od 334.880,00 kn sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 12. veljače 2019. pa do isplate (toč. II/ izreke).

Protiv citirane presude i rješenja pravovremenu i dopuštenu žalbu podnosi tuženik pobijajući presudu u cijelosti, iz žalbenih razloga propisanih čl. 353. st. 1. toč. 1., 2. i 3. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91., 91/92., 112/99., 88/07., 117/03., 88/05., 02/07., 84/08., 96/08., 123/08., 57/11., 148/11., 25/13., 89/14. dalje: ZPP) predlažući da drugostupanjski sud usvoji žalbu, preinači pobijanu presudu na način da odbije tužbeni zahtjev u cijelosti, podredno da se pobijana presuda ukine i predmet vrati sudu prvog stupnja na ponovno suđenje pred drugog suca pojedinca.

Odgovorom na žalbu tužiteljica osporava žalbene navode tuženika i predlaže da se njegova žalba odbije a pobijana presuda potvrdi.

Žalba je osnovana.

Predmet spora je zahtjev tužitelja za naknadom štete koju je pretrpio time što je tuženik postupajući kao odgovorna osoba trgovačkog društva „Aktivna voda“ d.o.o. počinio kazneno djelo iz čl. 256. st. 1. i 3. Kaznenog zakona – „Narodne novine“ broj: 125/11., 144/12., 56/15., 61/15 (utaja poreza) i time je na štetu državnog proračuna pribavio protupravnu imovinsku korist trgovačkom društvu „Aktivna voda“ d.o.o. od 14.238.070,00 kn što je utvrđeno pravomoćnom presudom Vrhovnog suda Republike Hrvatske (dalje: VSRH) Kr-105/16 (kojom je preinačena u pogledu pravne kvalifikacije presuda Općinskog kaznenog suda u Zagrebu posl. br. Ko-753/13 koja je potvrđena presudom Županijskog suda u Slavonskom Brodu posl. br. KŽ-258/14).

U obrazloženju pobijane odluke se navodi da je tuženik postupajući kao direktor trgovačkog društva „Aktivna voda“ d.o.o. u nakani da istom društvu pribavi nepripadnu materijalnu dobit u znatnom iznosu na štetu proračuna izbjegao plaćanje obveze poreza na dodanu vrijednost od 14.238.070,00 kn čime je trgovačkom društvu a na štetu državnog proračuna pribavio materijalnu dobit u navedenom iznosu, te da je temeljem čl. 154. st. 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 53/91., 73/91., 3/94., 7/96., 91/96, 112/99, 88/01., dalje: ZOO, koji je bio na snazi u vrijeme nastanka štete) dužan tužitelju naknaditi nastalu štetu sa zakonskim zateznim kamata tekućim od nastanka štete – 20. studenog 2003. temeljem čl. 189. u svezi s čl. 277. ZOO-a, a o troškovima postupka se odlučuje temeljem čl. 154. st. 1. i čl. 155. ZPP-a.

Pobijana presuda ispitana je u skladu s čl. 365. st. 2. ZPP-a te je utvrđeno da prilikom donošenja iste nisu počinjene bitne povrede odredaba parničnom postupka na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti.

Suprotno žalbenim navodima tužitelja pobijana presuda sadrži jasne razloge o odlučnim činjenicama i istu je moguće ispitati.

Protivno pravnom stavu tuženika sud prvog stupnja je pravilno odbio provođenje dokaza saslušanjem tuženika, koji dokaz sud iznimno provodi u okolnostima kada nema drugih dokaza ili kad unatoč izvedenim drugim dokazima ustanovi da je to potrebno za utvrđivanje važnih činjenica (čl. 264. st. 2. ZPP-a), što u konkretnom sporu nije bio slučaj, te stoga ovakvim postupanjem suda prvog stupnja nije počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 6. ZPP-a).

Naime, uvodno citiranom presudom kaznenog suda tuženik je pravomoćno proglašen krivim za kazneno djelo utaje poreza te je također utvrđen i iznos protupravno stečene imovinske koristi koju je trgovačko društvo „Aktivna voda“ d.o.o. tim kaznenim djelom na teret državnog proračuna ostvarilo, a u pogledu svih ovih činjenica parnični sud je vezan pravomoćnom presudom kaznenog suda.

Međutim, pogrešan je zaključak suda prvog stupnja, kao i pravno stanovište tužiteljice da se pravni doseg uvodno citirane kaznene presude proteže na obvezu tuženika da kao odgovorna osoba trgovačkog društva „Aktivna voda“ d.o.o. tužiteljici odgovara za nastalu štetu.

Naime, citiranom presudom kaznenog suda naloženo je trgovačkom društvu „Aktivna voda“ d.o.o. da tužiteljici isplati nepripadnu imovinsku korist koju je steklo izvršenjem kaznenog djela.

Naprijed citiranom presudom kaznenog suda tuženik je kao odgovorna osoba trgovačkog društva „Aktivna voda“ d.o.o. proglašen krivim zbog počinjenja kaznenog djela utaje poreza koje je počinio u korist tog trgovačkog društva i kao odgovorna osoba tog trgovačkog društva te se stoga njegova odgovornost za naknadu štete ne može sagledavati odvojeno od trgovačkog društva u čije je ime postupao jer ovo kazneno djelo tuženik ne bi bio u mogućnosti niti počiniti da nije bio odgovorna osoba tog trgovačkog društva, te je upravo stoga trgovačkom društvu „Aktivna voda“ d.o.o. presudom kaznenog suda naloženo da tužiteljici vrati nepripadnu imovinsku korist koju je tim kaznenim djelom ostvarilo.

Dakle, u odnosu na zahtjev tužitelja za isplatom 14.238.070,00 kn pasivno je legitimirano trgovačko društvo „Aktivna voda“ d.o.o., a ne tuženik kao fizička osoba.

Slijedom navedenog neosnovani su navodi tužiteljice da odgovornost tuženika proizlazi iz čl. 12. st. 3. ZPP-a prema kojem propisu je sud u pogledu postojanja kaznenog djela i kaznene odgovornosti počinitelja vezan za pravomoćnu presudu kaznenog suda kojom se optuženik oglašava krivim jer je tuženik oglašen krivim zbog kaznenog djela utaje poreza za koju štetu, a obzirom da je štetnu radnju počinila odgovorna osoba u toj pravnoj osobi, odgovara trgovačko društvo u čije ime i korist je ta radnja počinjena (dakle „Aktivne vode“ d.o.o.), jer je obveza plaćanja poreza postojala na strani tog trgovačkog društva (koja činjenica tijekom postupka nije bila sporna, u tom smislu VSRH Rev 2334/10-2 od 3. listopada 2012.).

Nadalje, iako se tijekom prvostupanjskog postupka o ovim pitanjima nije raspravljalo, no pazeći po službenoj dužnosti na pravilnu primjenu materijalnog prava (čl. 365. st. 2. ZPP-a), u konkretnom slučaju ne postoje pretpostavke odgovornosti za štetu na strani tuženika prema tužiteljici kao vjerovniku društva s ograničenom odgovornošću jer ista nije aktivno legitimirana od tuženika tražiti naknadu štete zbog nemogućnosti namirenja svoje tražbine od

trgovačkog društva „Aktivne vode“ d.o.o. (nad kojim je u međuvremenu proveden stečaj) obzirom da takva mogućnost nije zakonski predviđena.

Naime, do štetnog događaja je došlo 20. studenog 2003. (kako je to utvrđeno pravomoćnom presudom kaznenog suda), dakle prije stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“ broj: 118/03) te se temeljem čl. 326. tog Zakona isti ne primjenjuje na ovaj sporni odnos, već se primjenjuje Zakon o trgovačkim društvima („Narodne novine“ broj: 111/93., 34/99., 121/99., 52/00, dalje: ZTD)

Čl. 430. ZTD-a bilo je propisano da članovi uprave moraju voditi poslove društva s pozornošću urednog i savjesnog gospodarstvenika i čuvati poslovnu tajnu društva, te da se na odgovarajući način primjenjuju čl. 251. i 252. tog Zakona. St. 2. istog čl. je propisano da članovi uprave koji povrijede svoje obveze odgovaraju društvu za štetu kao solidarni dužnici a u slučaju spora članovi uprave moraju dokazati da su primijenili pozornost urednog i savjesnog gospodarstvenika, dok je st. 5. propisano da ukoliko je naknade štete potrebna da se podmiri vjerovnici društva, da se član uprave ne oslobađa odgovornosti time što je djelovao po odluci društva.

Nadalje, čl. 252. ZTD-a st. 1. je propisano da članovi uprave moraju voditi poslove društva s pozornošću urednog i savjesnog gospodarstvenika i čuvati poslovnu tajnu društva, a u st. 5. je propisano da zahtjev za naknadu štete mogu postaviti i vjerovnici društva ako ne mogu svoja potraživanja podmiriti od društva.

Iz citiranih odredbi ZTD-a proizlazi da članovi uprave društva s ograničenom odgovornošću za štetu odgovaraju samo društvu, a ne i vjerovnicima društva.

Naime, iako čl. 430. ZTD-a upućuje na odgovarajuću primjenu čl. 252. ZTD-a, to se ne odnosi na ovlast vjerovnika da od članova uprave društva s ograničenom odgovornošću traži naknadu štete zbog nemogućnosti namirenja svog potraživanja od trgovačkog društva jer je st. 5. čl. 430. ZTD-a propisana odgovornost člana uprave za štetu zbog nemogućnosti namirenja vjerovnika i ta odredba obvezuje društvo da namakne sredstva za namirenje vjerovnika, a da pritom ne određuje da i vjerovnici društva s ograničenom odgovornošću mogu prema članovima uprave takvog društva postaviti zahtjev za naknadom štete (na isti način VSRH Rev-1399/07-2 od 17. prosinca 2008., Rev 850/03-2 od 8. ožujka 2005., Rev-250/08-2 od 30. lipnja 2015., Rev-237/10 od 21. rujna 2011., Rev 429/04 od 4. listopada 2005., Rev 525/05-2 od 29. lipnja 2005., Rev 401/07-2 od 3. listopada 2007., Rev x-133/13-2 od 18. ožujka 2014.)

Također, sagledavajući činjenične navode tužiteljice iznijete tijekom postupka koji je prethodio donošenju pobijane presude nisu utvrđene pretpostavke za odgovornost tuženika u smislu čl. 10. st. 3. ZTD-a (tzv. proboj pravne osobnosti) jer sama činjenica da trgovačko društvo nije podmirilo potraživanje tužiteljice, odnosno nemogućnost tužiteljice da od društva s ograničenom odgovornošću kao dužnika naplati svoje potraživanje ne znači ujedno i postojanje odgovornosti tuženika kao člana tog društva u smislu čl. 10. st. 3. ZTD-a (na isti način Vrhovni sud Republike Hrvatske Rev 428/05-2 od 5. listopada 2005.).

Slijedom navedenog, tužiteljica kao vjerovnik trgovačkog društva nema aktivnu legitimaciju za podnošenje tužbe radi naknade štete protiv tuženika kao odgovorne osobe trgovačkog društva, te je stoga i u odnosu na ovakvo sagledavanje pitanja odgovornosti za naknadu štete tužbeni zahtjev tužiteljice neosnovan.

Slijedom navedenog, a temeljem čl. 373. toč. 3. ZPP-a žalba tuženika je prihvaćena i pobijana presuda je preinačena te je odlučeno kao u izreci.

Kako je preinačena odluka o glavnoj stvari, temeljem čl. 166. st. 2. ZPP-a preinačena je i odluka o parničnim troškovima.

Trošak tuženika sastoji se od troškova zastupanja po punomoćniku odvjetniku koji je odmjeren prema Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika – „Narodne novine“ broj: 142/12, 103/14, 118/14, 107/15; dalje: OT) i to za sastav odgovora na tužbu temeljem Tbr. 8. toč. 1. (a u svezi s Tbr. 7. toč. 1.) od 83.476,00 kn, za sastav podneska 31. listopada 2018. temeljem Tbr. 8. toč. 1. 83.476,00 kn, te za pristupe na roč. 12. studenog 2018. i 16. siječnja 2019. za svako roč. temeljem Tbr. 9. toč. 1. 83.476,00 kn, dakle 333.904,00 kn, a uvećano za PDV od 25% temeljem Tbr. 42. od 83.476,00 kn, ukupno parnični troškovi tuženika za zastupanje po punomoćniku odvjetniku iznose 417.380,00 kn.

Tuženiku nije priznat zatražen trošak sudske pristojbe na odgovor na tužbu budući da pregledom spisa nije utvrđeno da je istu platio.

Slijedom navedenog, a temeljem naprijed citiranih propisa odlučeno je kao u izreci.

U Rijeci, 16. svibnja 2019.

Predsjednica vijeća:

Filka Pejković v.r.

Za točnost isprave ovlašteni službenik

DRAGAN VUMILJENVIĆ

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Rev 4297/2019-3

REPUBLIKA HRVATSKA
RJEŠENJE

Vrhovni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca dr. sc. Jadranka Jaga predsjednika vijeća, Damira Kontreca člana vijeća i suca izvestitelja, Branka Medančića člana vijeća, Gordane Jalšovečki članice vijeća i mr. sc. Igora Periša člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Republike Hrvatske, OIB: 52634238587, kojeg zastupa Općinsko državno odvjetništvo u Novom Zagrebu, Građansko-upravni odjel, protiv tuženika Zdravka Berića iz Zagreba, Trnsko 23a, OIB: 45635961466, kojeg zastupa punomoćnik Imon Choudhury, odvjetnik u Odvjetničkom društvu Gajski, Grlić, Prka i Partneri u Zagrebu, radi naknade štete, odlučujući o reviziji tužitelja protiv presude Županijskog suda u Rijeci br. GŽ-857/19-2 od 16. svibnja 2019., ispravljena rješenjem istoga suda br. GŽ-857/19-3 od 6. kolovoza 2019., kojom je preinačena presuda Općinskog suda u Novom Zagrebu br. Pn-100/18-16 od 12. veljače 2019., u sjednici održanoj 18. srpnja 2023.,

riješio je:

I. Prihvaća se revizija tužitelja i ukida se presuda Županijskog suda u Rijeci br. GŽ-857/19-2 od 16. svibnja 2019., ispravljena rješenjem istoga suda br. GŽ-857/19-3 od 6. kolovoza 2019., te se predmet vraća na ponovno suđenje drugostupanjskom sudu.

II. O troškovima postupka nastalim povodom revizije odlučiti će se u konačnoj odluci.

Obrazloženje

1. Presudom suda prvoga stupnja naloženo je tuženiku da tužitelju isplati iznos od 14.238.070,00 kn, zajedno sa zateznim kamatama tekućim od 20. studenoga 2003. do isplate, po stopi kako je to navedeno u izreci prvostupanjske presude (toč. I.). Ujedno je tuženik obavezan tužitelju nadoknaditi troškove postupka u iznosu od 334.880,00 kn, sa zateznom kamatom tekućom od 12. veljače 2019. do isplate, također po stopi kako je to navedeno u izreci prvostupanjske presude (toč. II.).

2. Presudom suda drugog stupnja prihvaćena je žalba tuženika i preinačena je prvostupanjska presuda na način da je tužbeni zahtjev tužitelja odbijen u cijelosti, te je

naloženo tužitelju da tuženiku nadoknadi troškove postupka u iznosu od 417.380,00 kn.

3. Protiv presude suda drugoga stupnja tužitelj je pravodobno podnio reviziju iz čl. 382. st. 1. toč. 1. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 57/11, 148/11, 25/13, 28/13 i 89/14 - dalje: ZPP), zbog počinjenih bitnih povreda odredaba parničnog postupka, te zbog pogrešne primjene materijalnog prava. Predlaže se reviziju prihvatiti, usvojiti zahtjev tužitelja i obvezati tuženika na naknadu troškova postupka.

U pravodobno podnesenoj dopuni revizije tužitelj ističe da odgovornost tuženika za naknadu štete proizlazi i iz odredbi Općeg poreznog zakona.

4. U odgovoru na reviziju i dopunu revizije tuženik poriče sve navode tužitelja, ističe da je drugostupanjski sud pravilno ocijenio sve provedene dokaze, te predlaže da se revizija odbije kao neosnovana, time da traži naknadu troškova sastava odgovora na reviziju.

5. Revizija tužitelja je osnovana.

6. U povodu revizije iz čl. 382. st. 1. ZPP, prema odredbi čl. 392.a st. 1. ZPP, revizijski sud ispituje pobijanu presudu samo u onom dijelu u kojem se ista pobija revizijom i samo u granicama razloga određeno navedenih u reviziji.

7. U postupku pred nižestupanjskim sudovima je utvrđeno:

- da je presudom Općinskog kaznenog suda u Zagrebu br. Ko-753/13 od 17. travnja 2014., koja je preinačena presudom Županijskog suda u Slavonskom Brodu br. KŽ-258/14 od 24. lipnja 2016., a koja je u dijelu pravne oznake djela i u odluci o kaznenoj sankciji preinačena presudom Vrhovnog suda Republike Hrvatske br. Kr-105/16 od 25. travnja 2017. suđeno da je okrivljenik Zdravko Berić kriv što je dana 20. studenog 2003. u Zagrebu, u svojstvu direktora trgovačkog društva „Aktivna voda“ d.o.o. iz Zagreba, Trnsko 23a, u nakani da istom društvu pribavi nepripadnu materijalnu dobit u znatnom iznosu na štetu proračuna, nadležnoj ispostavi Porezne uprave – Područni ured Zagreb podnio prijavu poreza na dodanu vrijednost za listopad 2003., u kojoj je protivno čl. 17. st. 3. i čl. 20. Zakona o porezu na dodanu vrijednost te čl. 104. st. 2. Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost, iskazao pretporez po primljenim isporukama od obrta „TSB- invent, obrt za tehnologiju, strojogradnju i inovacije“, Zagreb, Trnsko 23a, kojega je isti vlasnik, u iznosu od 14.238.070,00 kn, koji pretporez je u svezi sedam računa R-2 tog obrta ispostavljenih u listopadu 2003., s poreznom osnovicom od ukupno 64.718.500,00 kn, iako je znao da iste račune nije platio te da pravo na odbitak pretporeza od obveze plaćanja poreza na dodanu vrijednost u iznosu od 14.240.358,00 kn po njima ne može iskoristiti, na koji način je izbjegao plaćanje poreza na dodanu vrijednost i svom društvu „Aktivna voda“ d.o.o. na štetu proračuna pribavio nepripadnu materijalnu korist u iznosu od 14.238.070,00 kn,

- da je time kao odgovorna osoba u pravnoj osobi, s ciljem pribavljanja protupravne imovinske koristi za svoju pravnu osobu, pri izvršavanju obveze prema proračunu uskratio sredstva koja mu pripadaju, te počinio kazneno djelo iz čl. 256. st. 1. i 3.

Kaznenog zakona („Narodne novine“ br. 125/11 do 61/15), te je na temelju čl. 256. st. 3. istog zakona osuđena na kaznu zatvora u trajanju od godine dana,

- da je na temelju čl. 82. Kaznenog zakona iz 1997., te čl. 4. st. 1. Zakona o kaznenom postupku određeno oduzimanje imovinske korist ostvarene kaznenim djelom, te je utvrđeno da je novčani iznos od 14.238.070,00 kn imovinska korist koju je trgovačko društvo „Aktivna voda“ d.o.o. ostvarilo počinjenjem kaznenog djela od strane tuženika u ovom predmetu, da taj novčani iznos predstavlja imovinu Republike Hrvatske, te je naloženo društvu „Aktivna voda“ d.o.o. da iznos od 14.238.070,00 kn uplati u korist državnog proračuna Republike Hrvatske.

8. Prvostupanjski sud prihvaća tužbeni zahtjev tužitelja pozivajući se na odredbu čl. 12. st. 3. ZPP. Naime, prvostupanjski sud smatra da je analizom činjeničnog opisa djela u kaznenom predmetu protiv tuženika utvrđeno da postoje svi elementi građanskopravne odgovornosti za naknadu štete u smislu odredbe čl. 154. st. 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ br. 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 107/95, 7/96, 91/96, 112/99 i 88/01 – dalje: ZOO). Prvostupanjski smatra da je upravo postupanje tuženika i njegovom protupravnom radnjom došlo do štete za proračun Republike Hrvatske, da je društvo tužitelja ostvarilo nepripadnu imovinsku korist, te da je došlo do umanjenja imovine tužitelja u korist trgovačkog društva tuženika. Osim toga, prvostupanjski sud smatra da sama činjenica da je pravomoćnom kaznenom presudom naloženo društvu Aktivna voda d.o.o. da vrati imovinsku korist koju je nepripadno stekla, ne isključuje odgovornost tuženika.

9. Drugostupanjski sud prihvaćajući žalbu tuženika i preinačujući prvostupanjsku presudu smatra da je prvostupanjski sud pogrešno zaključio da postoji odštetna odgovornost tuženika, kao i da isto proizlazi iz pravomoćne kaznene presude. Naime, drugostupanjski sud smatra da je pravomoćnom kaznenom presudom naloženo trgovačkom društvu Aktivna voda d.o.o. da tužitelju isplati nepripadnu imovinsku korist koju je steklo izvršenjem kaznenog djela. Nadalje se ističe da je tuženik počinio kazneno djelo kao odgovorna osoba u društvu Aktivna voda d.o.o., pa da je radi toga pasivno legitimiran za isplatu iznosa od 14.238.070,00 kn trgovačko društvo Aktivna voda d.o.o., a ne tuženik kao fizička osoba. Pri tome se drugostupanjski sud poziva na praksu revizijskog suda u odluci Rev-2334/10-2 od 3. listopada 2012.

10. Drugostupanjski sud nadalje ističe da iako se tijekom prvostupanjskog postupka o tome nije raspravljalo, da u konkretnom slučaju ne postoje pretpostavke odgovornosti za štetu na strani tuženika prema tužitelju kao vjerovniku društva s ograničenom odgovornošću, jer tužitelj nije aktivno legitimiran od tuženika tražiti naknadu štete zbog nemogućnosti namirenja svoje tražbine od trgovačkog društva Aktivna voda d.o.o., nad kojim je u međuvremenu proveden stečaj. Pri tome se ističe da je do štetnog događaja došlo 20. studenoga 2003., prije stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“ br. 118/03), te se temeljem čl. 326. tog Zakona na ovaj odnos ne primjenjuju ta odredba, već se primjenjuje Zakon o trgovačkim društvima („Narodne novine“ br. 111/93, 34/99, 121/99 i 52/00 – dalje: ZTD). Iz odredbi čl. 430. i 252. st. 1. ZTD proizlazi da članovi uprave društva s ograničenom odgovornošću za štetu odgovaraju samo društvu, a ne i vjerovnicima društva. Jednako tako drugostupanjski sud smatra da u prvostupanjskom postupku

nisu utvrđene pretpostavke za odgovornost tuženika u smislu odredbe čl. 10. st. 3. ZTD – proboj pravne osobnosti.

11. Tužitelj u reviziji prije svega ukazuje na počinjenu bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 11. ZPP, jer prema mišljenju tužitelja pobijana presuda nema razloga o odlučnim činjenicama, odnosno što su razlozi pobijane presude nejasni.

12. Prema ocjeni revizijskog suda osnovano tužitelj ukazuje na počinjenu bitnu povredu iz čl. 354. st. 2. toč. 11. ZPP. Naime, prema shvaćanju revizijskog suda nisu jasni razlozi pobijane presude da tuženik ne odgovara za štetu tužitelju, neovisno o tome što je pravomoćnom kaznenom presudom utvrđen odgovornim, kao odgovorna osoba trgovačkog društva Aktivna voda d.o.o., za kazneno djelo utaje poreza, te što je naloženo društvu da tužitelju isplati utuženi iznos.

13. Prije svega valja reći da sama činjenica da je kaznenom presudom naloženo društvu Aktivna voda d.o.o. da izvrši uplatu utuženog iznosa u korist državnog proračuna, ne znači da ne postoji odštetna odgovornost tuženika. Naime, da nije bilo postupanja tuženika ne bi niti došlo do štete za tužitelja, radi čega osnovano tužitelj u reviziji ukazuje da je odgovornost tuženika trebalo razmotriti s osnova građanskopravne odgovornosti za štetu. Treba ponoviti da je drugostupanjski sud preinačio prvostupanjsku presudu i odbio zahtjev tužitelja smatrajući da je pasivno legitimiran za povrat iznosa od 14.238.070,00 kn jedino trgovačko društvo Aktivna voda d.o.o., a ne tuženik kao odgovorna osoba u toj pravnoj osobi.

14. Isto tako nisu jasni niti razlozi pobijane presude o tome da ne postoji niti odgovornost u smislu odredbi ZTD, budući da se u tom smislu nije niti raspravljalo pred prvostupanjskim sudom, a niti je u tom smislu drugostupanjski sud izvodio bilo kakve dokaze. Pri tome tužitelj u tužbi iznosi činjenični navod da je društvo Aktivna voda d.o.o. brisano iz sudskog registra.

15. Iz obrazloženja drugostupanjske presude moglo bi se zaključiti da drugostupanjski sud utvrđuje da je nad društvom Aktivna voda d.o.o. proveden stečaj, pri čemu nije utvrđivano je li u stečajnom postupku navedena tražbina prijavljena, je li tužitelj naplatio bilo što u stečajnom postupku, odnosno zbog čega je uopće došlo do stečaja društva.

16. Kako se zbog počinjene bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 11. ZPP pobijana presuda ne može ispitati, valjalo je prihvatiti reviziju tužitelja i ukinuti pobijanu drugostupanjsku presudu i predmet vratiti drugostupanjskom sudu na ponovno suđenje u smislu odredbe čl. 394. st. 1. ZPP.

17. U nastavku postupka drugostupanjski sud će otkloniti počinjenu bitnu povredu, te ponovno odlučiti o žalbi tuženika vodeći računa da tužitelj u tužbi iznosi činjenične tvrdnje da je tuženik tužitelju odgovoran za štetu u smislu općih odredbi o odgovornosti za štetu u smislu odredbe čl. 154. st. 1. ZOO. Isto tako, budući se u samoj tužbi navodi da je trgovačko društvo brisano iz registra, a da je tražbina tužitelja ostala nenamirena, takve činjenične tvrdnje tužitelja ukazuju i na eventualno postojanje odštetne odgovornosti u smislu odredbi ZTD, odnosno zbog proboja pravne osobnosti.

18. Novom odlukom odlučiti će se o cjelokupnim troškovima postupka, uključujući i troškove ovog revizijskog postupka u smislu odredbe čl. 166. ZPP.

Zagreb, 18. srpnja 2023.

Predsjednik vijeća:
dr. sc. Jadranko Jug

Dokument je elektronički potpisan:

JADRANKO JUG

Vrijeme potpisivanja:

14-09-2023

10:40:02

DN:

C=HR

O=VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

2.5.4.97=#130D48523230353939363335323638

L=ZAGREB

S=JUG

CN=JADRANKO

CN=JADRANKO JUG

Broj zapisa: **9-3085c-19a1f**

Kontrolni broj: **03d6b-78813-5cf03**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=JADRANKO JUG, L=ZAGREB, O=VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku,
Vrhovni sud Republike Hrvatske potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKO DRŽAVNO ODVJETNIŠTVO
U NOVOM ZAGREBU

Broj: P-DO-52/18
Zagreb, 8. kolovoza 2019.
MKK/MKK

OPĆINSKI SUD U NOVOM ZAGREBU

Na broj: Pn-100/2018

TUŽITELJ: REPUBLIKA HRVATSKA, OIB 52634238587, zastupana po Općinskom
državnom odvjetništvu u Novom Zagrebu, Građansko-upravni odjel

TUŽENIK: ZDRAVKO BERIĆ, OIB 45635961466, Trnsko 23 a, Zagreb

radi: naknade štete

REVIZIJA

tužiteljice protiv presude Županijskog suda
u Rijeci poslovni broj: Gž-857/2019-2 od 16.
svibnja 2019.

Tužiteljica Republika Hrvatska izjavljuje reviziju protiv presude Županijskog suda u Rijeci poslovni broj: Gž-857/2019-2 od 16. svibnja 2019. kojom je preinačena presuda Općinskog suda u Novom Zagrebu broj Pn-100/2018-16 od 12. veljače 2019. i odbijen tužbeni zahtjev tužiteljice radi isplate iznosa od 14.238.070,00 kn sa zakonskim zateznim kamatama od 20. studenoga 2003 do isplate. Istom presudom naloženo je tužiteljici naknaditi tuženiku parnične troškove u iznosu od 417.380,00 kn.

Revizija se podnosi sukladno čl. 382. stavak 1. točka 1.) Zakona o parničnom postupku (Narodne novine 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 96/08, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14 – u daljnjem tekstu ZPP), obzirom da se radi o drugostupanjskoj presudi koja je donesena prije stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku (NN 70/2019), što je propisano u čl. 117. stavak 5. istoga Zakona-prijelazne i završne odredbe.

Tužiteljica podnosi ovu reviziju zbog razloga iz članka 385. stavak 1. točka 2. i 3. ZPP-a, i to:

- zbog pogrešne primjene materijalnog prava

- zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354 st. 1. i 2. ZPP-a, koje su učinjene u postupku pred drugostupanjskim sudom

Pored pogrešne primjene materijalnog prava, tužiteljica ističe povredu odredbe čl. 354. st. 2. toč 11. ZPP-a jer u drugostupanjskoj presudi nedostaju razlozi o svim odlučnim činjenicama na kojima je tužiteljica temeljila predmetnu tužbu, odnosno ti su razlozi nejasni.

Tužiteljica predmetnom tužbom potražuje od tuženika, na temelju općeg propisa o odgovornosti za naknadu štete Zakona o obveznim odnosima (NN 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 107/95, 7/96, 91/96, 112/99 i 88/2001, dalje ZOO) naknadu štete u iznosu od 14.238.070,00 kn, koja je utvrđena presudom Općinskog kaznenog suda u Zagrebu posl.br.26 Ko-753/13 od 17. travnja 2014., djelomično potvrđenom presudom Županijskog suda u Slavanskom Brodu broj Kž-258/14-6 od 24. lipnja 2016., a koje su preinačene presudom Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Kr- 105/16 od 25. travnja 2017.

Navedenim je presudama evidentno i izvan svake sumnje utvrđeno da je štetna posljedica po tužiteljicu nastupila, izbjegavanjem od strane okrivljenika Zdravka Berića, ovdje tuženika, plaćanja poreza na dodanu vrijednost u iznosu od 14.238.070,00 kn, čime je isti svom društvu „Aktivna voda“ d.o.o., a na štetu proračuna pribavio nepripadnu materijalnu dobit (stranica 8, 9 i 10 presude Općinskog kaznenog suda u Zagrebu posl.br.26 Ko-753/13 od 17. travnja 2014.).

Stoga tužiteljica smatra da je na temelju čl. 154. stavak 1. ZOO-a, koji je bio na snazi u vrijeme nastanka štete, tuženik dužan naknaditi nastalu štetu te da je sud u parničnom postupku, u pogledu postojanja kaznenog djela i kaznene odgovornosti, vezan za pravomoćnu presudu kaznenog suda kojom se okrivljenik oglašava krivim, sukladno čl. 12. st.3 ZPP-a.

Navedeni stav tužiteljice potvrđuje prvostupanjski sud u presudi Općinskog suda u Novom Zagrebu broj Pn-100/18-16 od 12. veljače 2019., koji je u cijelosti usvojio tužbeni zahtjev tužiteljice.

Drugostupanjski sud u pobijanoj presudi pogrešno primjenjuje materijalno pravo tako što odgovornost tuženika preispituje isključivo kroz odredbe Zakona o trgovačkim društvima, a ne i kroz odredbe Zakona o obveznim odnosima.

Isti sud smatra da u konkretnom slučaju ne postoje pretpostavke odgovornosti za štetu na strani tuženika prema tužiteljici, kao vjerovniku društva s ograničenom odgovornošću, jer da ista nije aktivno legitimirana od tuženika tražiti naknadu štete zbog nemogućnosti namirenja svoje tražbine od društva jer da takva mogućnost zakonski nije predviđena. Odluka drugostupanjskog suda temelji se na stavu da je do šetnog događaja došlo 20. studenoga 2003. godine, dakle prije stupanja na snagu Zakona o izmjenama dopunama Zakona o trgovačkim društvima (NN 118/03) te se na temelju čl. 326. tog Zakona, isti ne primjenjuje na ovaj sporni odnos već se primjenjuje Zakon o trgovačkim društvima (NN 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, dalje ZTD). Drugostupanjski sud smatra da je odredbama čl. 430. ZTD u svezi s čl. 251. i 252. ZTD-a propisano da članovi uprave društva s ograničenom odgovornošću odgovaraju za štetu samo društvu, a ne i vjerovnicima društva.

U presudi se navodi da iako čl. 430 ZTD-a upućuje na odgovarajuću primjenu čl. 252. ZTD-a, kojim je u stavku 5. propisano da zahtjev za naknadu štete mogu postaviti i vjerovnici društva, ako ne mogu svoja potraživanja podmiriti od društva, da se to ne odnosi na ovlast vjerovnika da od članova uprave društva se ograničenom odgovornošću traži naknadu štete zbog nemogućnosti namirenja svog potraživanja od trgovačkog društva, jer da st. 5. čl. 430 ZTD-a propisuje odgovornost uprave za štetu zbog nemogućnosti namirenja vjerovnika i da ta odredba obvezuje društvo da namakne sredstva za namirenje vjerovnika.

Suprotno navodima pobijane presude, koji se pozivaju isključivo na primjenu odredaba ZTD-a, tužiteljica smatra da tuženik prvenstveno odgovara za naknadu štete po općim načelima obveznoga prava o odgovornosti za štetu, dakle primjenom ZOO-a, obzirom da je šteta utvrđena pravomoćnom i ovršnom presudom u kaznenom postupku.

Tužiteljica potražuje štetu od štetnika, ovdje tuženika, koji je prouzročio svojim protupravnim postupanjem.

Tužiteljica je dokazala sve elemente potrebne za naknadu štete u konkretnom slučaju te smatra da se pravni doseg predmetne kaznene presude proteže na obvezu tuženika da odgovara za nastalu štetu.

Predmetno potraživanje naknade štete je potpuno drugačijeg karaktera od potraživanja vjerovnika u presudama iz sudske prakse na koju se poziva drugostupanjski sud.

Predmetni slučaj je poseban i tužiteljica smatra da postoji odgovornost tuženika primjenom općeg propisa o odgovornosti, odnosno odredbe čl. 154. ZOO-a, koja se primjenjuje na temelju odredbe čl. 1163. Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05), a obzirom da je štetni događaj desio 20. studenoga 2003. godine, na kojoj je pravnoj osnovi tužiteljica temeljila svoj tužbeni zahtjev te je isticala tijekom cijelog postupka činjenice relevantne za primjenu odredaba o naknadi štete prema Zakonu o obveznim odnosima.

U odnosu na eventualnu primjenu odredaba ZTD-a na konkretan slučaj, tužiteljica ističe kako slijedi:

Tužiteljica smatra da primjena navedene odredbe čl. 430. stavak 5. ZTD-a nije moguća u situaciji kada društvo više ne postoji, te je jedina mogućnost primjena čl. 252. stavak 5. istog zakona, kojim je propisano da zahtjev za naknadu štete mogu postaviti i vjerovnici, ako svoja potraživanja ne mogu podmiriti od društva. Primjena ove odredbe nije baš ničime isključena te tužiteljica ne može prihvatiti stav drugostupanjskog suda da mogućnost namirenja potraživanja vjerovnika nije zakonski predviđena.

Pri tome valja naglasiti da je samo potraživanje koje vjerovnik ne može naplatiti utvrđeno tek pravomoćnošću presude u kaznenom postupku, dakle tek 2016. godine, pa budući da tada to potraživanje tužiteljica nije mogla naplatiti od društva jer isto više ne postoji, jedina je mogućnost da isto naplati od članova uprave odnosno direktora, ovdje tuženika. Pri tome bi, ako uzmemo u obzir da je potraživanje utvrđeno 2016. godine definitivno došla u obzir i primjena Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim

društvima (NN 118/03) te kasnije izmjene i dopune toga Zakona koje daju ovlast vjerovnicima da potražuju štetu i od članova uprave društva s ograničenom odgovornošću.

Upravo zbog navedenog postupanja tuženik Zdravko Berić bio je osuđen na kaznu zatvora, te je utvrđeno da novčani iznos od 14.238.070,00 kn predstavlja imovinsku korist ostvarenu počinjenjem okrivljenika kaznenog djela kao i da taj novčani iznos predstavlja imovinu Republike Hrvatske.

Tužiteljica ističe da je počinjenje predmetnog kaznenog djela vezano isključivo za tuženika kao okrivljenika, jer je u kaznenom postupku presudom Vrhovnog suda broj Kr-105/16 od 25. travnja 2017. utvrđeno da protupravno ponašanje tuženika odgovara kaznenom djelu iz čl. 256. st. 1. i 3 KZ/11, utaja poreza ili carine. Pri tome Vrhovni sud u obrazloženju presude navodi da kazneno djelo iz čl. 256 st 1. i 3.- **utaja poreza i carine može počiniti bilo tko, odnosno ne traži se posebno svojstvo počinitelja**, dakle nije vezano uz svojstvo tuženika kao direktora društva. Dakle, činjenica da kazneno djelo utaja poreza ili carine može počiniti bilo tko znači da oznaka njegovog svojstva ne predstavlja više bitno obilježje kaznenog djela.

Time je pogrešan i stav drugostupanskog suda da se odgovornost tuženika za naknadu štete ne može sagledavati odvojeno od trgovačkog društva u čije je ime postupao jer da ovo kazneno djelo ne bi bio u mogućnosti počiniti da nije bio odgovorna osoba tog trgovačkog društva.

Pored toga, tužiteljica ukazuje da je odredbom čl. 430. stavak 1. ZTD-a propisano da:

„članovi uprave moraju voditi poslove društva s pozornošću urednog i savjesnog gospodarstvenika i čuvati poslovnu tajnu društva. Ovdje se na odgovarajući način primjenjuju odredbe čl. 251. i 252. ovog Zakona.“

Obzirom na navedeno tužiteljica ističe da članak 430. stavak 1. upravo u slučaju postupanja protivno iznesenom načelu upućuje na primjenu članka 251. i 252. ZTD-a, pa bi dakle u slučaju upravo takvog postupanja bila dopuštena primjena svih odredba članka 251. i 252. ZTD-a, a time i tužba vjerovnika za naknadu štete protiv članova uprave društva.

Da je tuženik postupao s pozornošću urednog i savjesnog gospodarstvenika, ne bi nastala šteta Republici Hrvatskoj zbog utaje poreza od strane istog. Na tuženiku je pritom bio teret dokaza da je postupao s pozornošću urednog i savjesnog gospodarstvenika, što tuženik nije dokazao, a razlozi iz kaznene presude jasno ukazuju da nije postupao na opisani način. Budući da je tuženik pravomoćnom presudom u kaznenom postupku proglašen krivim zbog utaje poreza, to nedvojbeno proizlazi da isti nije vodio poslove društva s pozornošću urednog i savjesnog gospodarstvenika, obzirom da je njegovim postupanjem nastala šteta.

Međutim, i pored ulaženja u primjenu odredaba ZTD-a, koje sukladno sudskoj praksi isključuju odgovornost članova uprave prema vjerovnicima za razdoblje prije 1.1.2004., tužiteljica smatra potpuno nezakonitim i nepravilnim stav da članovi uprave ne bi nikada bili odgovorni za štetu prema vjerovnicima društva, jer da to nije propisano zakonskim odredbama. Upravo za takav slučaj, ukoliko ZTD ne propisuje

odgovornost, i dalje postoje opće odredbe o odgovornosti za štetu propisane Zakonom o obveznim odnosima.

Ukoliko tome nije tako tužiteljica ističe da je nejasno u kojem bi onda slučaju uopće došla u obzir primjena čl. 430. stavak 1. s uključenom primjenom čl. 251 i 252 ZTD-a, na pravne odnose nastale prije 1.1.2004. godine, pri čemu valja uzeti u obzir smisao navedene zakonske odredbe.

Također treba razlučiti pravni osnov za naknadu štete u ovom predmetu od osnova za naknadu štete koje se navode u sudskoj praksi koju drugostupanjski sud citira u pobijanoj presudi (nepodmirene ugovorne obveze, zakupnine, naplaćeni računi itd.) jer je priroda potraživanja utajenog poreza zakonom propisana obveza koja je prisilno pravne naravi, a nastala šteta odraz kaznene odgovornosti tuženika, a ne radi se o šteti nastaloj iz poslovnih odnosa i obveznih odnosa između trgovačkog društva i njegovih vjerovnika.

Tužiteljica je dokazala sve elemente potrebne za naknadu štete u konkretnom slučaju te smatra da se pravni doseg predmetne kaznene presude proteže na obvezu tuženika da odgovara za nastalu štetu.

Dakle, budući da je počinjenjem kaznenog djela od strane tuženika nedvojbeno nanесena šteta Republici Hrvatskoj, na način opisan u tužbi, odnosno imovina Republike Hrvatske je umanjena za iznos od 14.238.070,00 kn i to protupravnom štetnom radnjom tuženika, to je tuženik odgovoran naknaditi štetu tužiteljici.

Ujedno su utvrđeni svi elementi potrebni za potraživanje naknade štete po općim načelima obveznog prava: štetnik, ovdje tuženik, šteta u iznosu od 14.238.070,00 kn, uzročno-posljedična veza između štetnika i nastale štete, protupravnost i krivnja- koji su detaljno utvrđeni u predmetnom kaznenom postupku.

Predmetno potraživanje naknade štete tužiteljice je potpuno **drugačijeg karaktera** od potraživanja vjerovnika u presudama iz sudske prakse na koju se poziva drugostupanjski sud.

Predmetni slučaj je poseban i tužiteljica smatra da u konkretnom slučaju postoji odgovornost tuženika primjenom općeg propisa o odgovornosti, odnosno odredbe čl. 154. Zakona o obveznim odnosima (NN 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 107/95, 7/96, 91/96, 112/99 i 88/2001) koja se primjenjuje na temelju odredbe čl. 1163. Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05) na kojoj je pravnoj osnovi tužiteljica temeljila svoj tužbeni zahtjev te je isticala tijekom cijelog postupka činjenice relevantne za primjenu odredaba o naknadi štete prema Zakonu o obveznim odnosima.

Prema tome, odgovornost za naknadu štete tužiteljica ne temelji na nemogućnosti namirenja štete od društva već na naknadi štete koja je prouzročena protupravnim štetnim djelovanjem tuženika koje je utvrđeno pravomoćnom presudom u kaznenog postupku.

Tužiteljica ponavlja da navedene šteta koju je kaznenim djelom počinio tuženik odgovara iznosu oduzete imovinske koristi koja se ne može naplatiti od društva.

Slijedom navedenoga, revizija tužiteljice ukazuje se kao osnovana te tužiteljica predlaže da Vrhovni sud Republike Hrvatske u cijelosti usvoji iznesene navode tužiteljice te pobijanu presudu preinači na način da usvoji tužbeni zahtjev tužiteljice, uz naknadu parničnog troška tužiteljici uvećanog za trošak sastava revizije, podredno ukine presudu Županijskog suda u Rijeci poslovni broj: GŽ-857/2019-2 od 16. svibnja 2019. i predmet vrati na ponovno suđenje.

ZAMJENICA OPĆINSKOG DRŽAVNOG
ODVJETNIKA

Marija Krnežić Kovačić

Trošak:

Tbr.10 točka 5 stavak 2,
Tbr 7.uvećano za 50%,
u iznosu od 12.521,4 bodova
odnosno 125.214,00 kn